సుమతి శతకము.

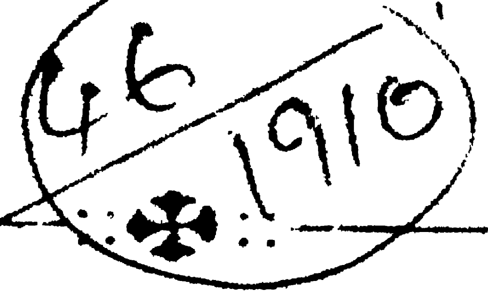
భారతీవిలాస ముద్రాక్షరశాల,

నర్సారావుపేట.

1916

వెల 0-2-0

నీతి గీతము.

ఇది పల్నాడు తాలూకా జానపాడు నామక
గ్రామనివాసియగు జానపాటి
పట్టాభిరామశాస్త్రిచే
గీర్వాణీకరించఁబడిన

శ్రీ ర స్తు.

నీ తి గీ తు లు.

కం. శ్రీరామునిదయచేతను, నారూఢిగసకలజనులు నౌరాయనఁగా
ధారాళములగునీతులు, నోరూరగఁజవులుబుట్ట నుడివెదసుమతీ.

శ్లో. శ్రీరామచంద్రకృపయాస్మిత్యాం శ్లాఘ్యాంభవేద్యథాసజ్జైః,
ధారాళనీతిశతకం తథాతిగుచిరం ప్రవచ్మిమధురతరం. 1

కం. అక్కరకురానిచుట్టము, మ్రొక్కినవరమీనివేల్పు మోహరమునఁదా
నెక్కినఁబారనిగుఱ్ఱము గ్రక్కునవిడువంగవలయుఁ గదరాను

శ్లో. బంధుమనుపకర్తారం సతమప్యవితీర్ణకాంక్షితం దేవం
ద్రుతగమనవర్జితంహయమతిశీఘ్రంసంత్యజేత్పుమాన్ సహ్యాం 2

కం. అడిగినజీతంబియ్యని మిడిమేలపుదొరనుగొల్చి మిడుకుటకన్నన్
వడిగల యెద్దులఁగట్టుక మడిదున్నుక బ్రతుకవచ్చు మహిలోను.

శ్లో. యోభ్యర్థితోపి విత్తం యచ్ఛతినహి తజ్జనస్యసేవాతః
కృత్వాకృషిమతివిపులాం శుంభిన్యాంజీవనంవరంమన్యే. 3

క. అడియాసఁగొల్వుఁగొల్వకుగుడిమణియము సేయబోకు కుజనులతోడన్
విడువకకూరిమిసేయకుమడవిని గోడరయకొంటివరుగకు సు.

శ్లో నహిభవదేవాలయపో నారణ్యంయాహి భోఽపహాయసన్
నహికురుకుమనుజసేవాం నభజాత్యాశాత ఇతరమనవరతం. 4

క. అధరముగదలియుగదలక మధురములగుభాషలుడిగి మౌనవ్రతమా
యధికారరోగపూరిత బధిరాంధకశవముఁజూడఁ బాపముసు.

శ్లో. అనుదితమధురవచస్కం మూఢమతి మధికారలోక భూయిష్ఠం
దృష్ట్వాబధిరాంధశవం ద్వేషీ స్యాన్ముద్రితాధరం మనుజః. 5

క. అప్పుగొని చేయువిభవము ముప్పున ప్రాయంపుటాలు మూర్ఖుని తపముం
దప్పరయని నృపురాజ్యము దెప్పరమై మీఁదగీడు దెచ్చురను

శ్లో. ఋణవత్స్వారుజవిభవో మూర్ఖతపశ్చావిమర్శనృపరాజ్యం
వృద్ధస్య స్త్రీ తరుణీ సిద్ధమనంతరవిపద్దశాహేతుః. 6

క. అప్పిచ్చువాఁడు వైద్యుఁడు నెప్పుడు నెడఁ దెగక పాఱు నేఱును ద్విజుఁడున్
జొప్పడిన యూర నుండుము చొప్పడకున్నట్టి యూరఁ జొరకుమును.

శ్లో. ఋణదాతా వైద్యో వై ప్రవహత్సరిదన్వహం ద్విజాతిశ్చ
యస్మిన్నగరే భూయా త్తస్మిన్వాస్తవ్య మేవ నాన్యత్ర. 7

క. అల్లునిమంచితనంబును గొల్లనిసాహిత్యవిద్య కోమలినిజమున్
బొల్లునదంచినబియ్యము తెల్లనికాకులును లేవు తెలియుమును.

శ్లో. జామాతురానుకూల్యం సితకాకో గోపసాహితీవిద్యా
స్త్రీజనయాథార్థ్యం నహి బుససంభూతాశ్చ తండులా మహ్యాం

క. ఆకొన్నకూడె యమృతము తాఁ గొంకక నిచ్చువాఁడె దాత ధరిత్రిన్
సోఁకోర్చువాఁడె మనుజుఁడు తేఁకువగలవాఁడె వంశతిలకుఁడు సు

శ్లో. క్షుధితేఽన్న మేవహి సుధా దాతా నిర్వ్యాజ దాననా నేన
పీడాసహ ఏవ పుమాన్ కులదీపక ఆత్తధైర్య ఏవ స్యాత్. 9

క. ఆకలియుడుగని కుడుపును వేకటియగు లంజపడుపు విడువని బ్రదుకున్
బ్రాకొన్న నూతియుదకము మేకలపాఁడియును రోత మేదిని సు.

శ్లో. జగ్ధిః క్షుదభావే యా జారిణ్యాస్సంగతిశ్చ గర్భిణ్యాః
శైవలయుతకూపజలం సతతమభూన్నింద్య మప్యజానద్భిః. 10

క. ఇచ్చునదివిద్య రణమునఁ జొచ్చునదే మగతనంబు సుకవీశ్వరులన్
మెచ్చునది నేర్పు వాదుకు వచ్చునదియ కీడు సుమ్మి వసుధను సు.

శ్లో. ఉత నాదపనహివిషత్ యుధివిహారణమేవపౌరుషంలోకే
కవినుతిరేవ చతురతా విద్యా శిష్యాప్యపిపాత్రైవస్యాత్.

క. ఇమ్ముగ జదువనినోరును నమ్మాయని పిలిచి యన్న మడుగనినోరున్
దమ్ముల బిలువనినోరును గుమ్మరిమహిఁద్రవ్వినట్టి గుంటరసు

శ్లో. యద్వత్క్రీంనహిపఠతే జననీత్యాహూయయాచతేనాన్నం
యాత్సహపాన్నాహ్వాయతే తద్వత్క్రీం కుంభకారకృతగర్తం. 12

క. ఉడుమున్నదె నూఱేండ్లును బడియుండదె పేర్చగంబు పదినూఱేండ్లున్
మడువున గొక్కెర యుండదె కడు నిలఁబురుషార్థపరుఁడు గావలెను.

శ్లో. నశతాయుఃకిం గోధా కిం నసహస్రంకిం భవేత్సహస్రాయుః
నబకశ్చిరజీవ్యేకం భూమౌ పురుషార్థభాగ్జీవో మహ్యాం 13

ఉ. ఉత్తమగుణములు నీచున కెత్తెఱఁగునఁ గలుగనేర్చు నెయ్యెడలందా
నెత్తిచ్చి కరఁగిపోసిన నిత్తడిబంగారమగునె ఇలలో సు.

శ్లో. ఉత్తమగుణాహినీచే ఉపదిశ్యంగచ్ఛంతికథ మనుజే
తప్తాత్యంతం హి ధవళీకిమార్యాత్ సువర్ణమతీసుచిరం 14

క. ఉదకమ్ము ద్రావనుహయము మదమున నుప్పొంగుచుండు మత్తేభంబున్
మొదవుకడను వృషభము చదువనియానీచు గూర్చిజనకుము సు.

శ్లో. ఊర్ధ్వస్యవారిపిబతస్సివస్మదస్యాపి దంతినోత్యంతం
వృషభస్యగోనుపగతః కిలగూహీనస్య చాంతికం. మూగాః.

క. ఉపకారికినుపకారము విపరీతముగాదు చేయ వివరింపంగా
నపకారికినుపకారము నెపమెన్నక చేయువాఁడు నేర్పరి సు.

శ్లో. ఉపకారకరణము ర్వ్యత్ర విపరీతః నహి కృతోపకారాయ
అపకారిణేజనాయా ప్యుపకారం యఃకరోతి సహికుశలః. 13

క. ఉపముంప మొదలుతీయన కపటంబెప్పుడును జెరకు కైవడినే పో
నెపములు వెదకుచునుండెడి కపటపు దుర్జాతి పొందుగట్టిగను.

శ్లో. ప్రప్రథమే పృథుమధురం పశ్చాదిక్షురివ కపటసంయుక్తం
సంతతరంధ్రాన్వేషణ చింతకమజ్ఞాతి మనుజసాంగత్యం. 17

క. ఎప్పటికెయ్యది ప్రస్తుత మప్పటికామాటలాడి యన్యులమనముల్
నొప్పింపక తానొవ్వక తప్పించుక తిరుగువాడు ధన్యుడు సుమతీ.

శ్లో. యాత్సమయే యద్యోగ్యం తత్సమయే తద్వచస్సంభాష్య
స్వస్యాన్యేషాం చ మనో యేన న బాధ్యేత స చ పురుషః ధన్యః 18

క. ఎప్పుడు దప్పులు వెదకెడి నప్పురుషుని గొల్వ గూడదది యెట్లన్నన్
సప్పంబు పడగనీడను గప్ప వసించిన విధంబు గదరా సుమతీ.

శ్లో. యస్సైవ తే పురుషాః సంతతరంధ్రాన్వేషిణ మనుష్యాం భో
సర్పఫణాచ్ఛాయాయాం మండూకస్థితిరివైవ తద్వృత్తిః.

క. ఎప్పుడు సంపద గలిగిన నప్పుడు బంధువులు వత్తు రది యెట్లన్నన్
దెప్పలుగ చెరువునిండిన గప్పలు పదివేలు జేరు గదరాసు

శ్లో. ధనాయధాభువి సంపత్ బంధుసముదయ స్సర్వదైవ చాయాంతి
పరిపూర్ణే తే హి పయసా పద్మాకరఇవ జవేన మండూకాః. 20

క. పరకు మీరక సుగాయలు దూరకు మీ బంధుజనుల దోసము సుమ్మీ
పారకు మీ రణమందున మీరకుమీ గురువులాజ్ఞ మేదినిను

శ్లో. అన్వేషయ న శలాటూన్ దూషణమపి నో కురుష్వ బంధూనాం
న ప్రవిశ యుద్ధభూమ్యాం నగురో రాజ్ఞాం చ లంఘయాజ్ఞ స్సం. 21

క. ఒకయూరికి నొకకరణము నొక తీర్పరియయిన గాక నొగిదఱుచైనన్
గకవికలు గాకయుండునె సకలంబును గొట్టువడుదు తప్పక సుమతీ.

శ్లో. ఏకస్మిన్ సంవసధే ప్యేకో గణకస్తథాధికారీ చ
భూయాంద్యది సమ్యక్ స్యాం ద్విమహన తే ... ౧౧

క. ఒల్లనిసతి నొల్లనిపతి, నొల్లనిచెలికాని విడువనొల్లనివాఁడే
గొల్లండుగాక ధరలో, గొల్లండును గొల్లఁడౌనె గుణమున సు.

శ్లో. భార్యామస్నేహవతీం పతిమప్యస్నేహ మీదృశంమిత్రం
సత్యజతియస్సమందో నహింసహిమందస్సమంద ఉర్వ్యాం భో. 23

క. ఓడలబండ్లునువచ్చును. నోడలునాబండ్లమీద నొప్పగవచ్చున్
ఓడలుబండ్లునువలెనే, వాడంబడుఁ గలిమి లేమి వసుధను సు.

శ్లో. ఆయాంతి నౌషునశకటా శ్శకటేష్వాయాంతినావప తేషు
ఇహజగతి శకటనావావివ విభవావిభవయుగళ మాయాతి. 24

క. కడుబలవంతుండైనను, బుడమిని బ్రాయంపుటాలిఁ బుట్టినయింటన్
దడవుండనీయఁదగ్గై, నడయగనంగడికి నమ్మఁబంపుట సు.

శ్లో. భనమపుమాంః బలవాన్ పితృభవనేనోవాసయేచ్చిరంపత్నీం
స్వయమేవవిక్రయార్థంసంప్రేషయితాస్య తస్యసోపేక్ష్యా. 25

క. కనకపుసింహాసనమున, శునకముఁగూర్చుండఁబెట్టి శుభలగ్నమునం
దొనరఁగఁబట్టముఁగట్టిన వెనుకటితన గుణమునేల విడచుర సు.

శ్లో. కనకమయభద్రపీఠే శునకంసుస్యాప వేశ్యశోభనేలగ్నే
పట్టాభిషేకముర్వ్యాం కాంక్షంకుర్వంతు నత్యజేత్స్వగుణం. 29

క. కప్పకునొరగాలైనను సప్పమునకురోగమైన సతితులువైనన్
ముప్పునదరిద్రుడైనను దప్పదుమఱిదుఃఖమగుట తథ్యము సు.

శ్లో. మండూకస్యహిచరణంభగ్నంచే త్పన్నగస్యరోగశ్చేత్
పత్నీకులటాభూచ్చే ద్వృద్ధత్వేచేద్దరిద్రతా దుఃఖం 27

క. కమలములు నీటఁబాసినఁగమలాప్తునిరశ్మిసోకి కమలినభంగిన్

దమతమనెలవులుదప్పినఁ దమమిత్రులుశత్రులౌట తథ్యము సు.

శ్లో. మిత్రమపి భవతిశత్రు శ్చిత్రం స్వస్థానతో యదాచలతి
జలజంనశుష్యతేకిం జలజాతేనాపి తజ్జలాచ్చ్యలితం. 28

క. కరణముగరణమునమ్మిన, మరణాంతకమౌనుగాని మనలేఁడుసుమీ
కరణముతనసరికరణము మరినమ్మక మర్మమీక మనవలె సు

శ్లో. ప్రత్యయమకరోద్యదిభువి గణకోగణకేషు తస్యమరణం స్యాత్
ప్రత్యయరహితస్తస్మిన్ ప్రకటమకృత్వారహస్యమపిజీవేత్. 29

క. కరణములననుసరింపక విరసంబునఁదిన్నతిండి వికటించుసుమీ
యిరుసునఁగందెనఁబెట్టక పరమేశ్వరుబండియైనఁ బారదు సు.

శ్లో. గణకమనాదృత్య నరో నోభుక్తిమప్య చ జీర్ణతాంయాతి
అక్షంనస్నేహయుతం యది నహియాతీశస్యశకటమపిసిద్ధం 30

క. కరణముసాధైయున్నను గరిమదముడిగినను బాముగఱవకయున్నన్
ధరఁ దేలుమీటకున్నను గరమరుదుగ లెక్కగొనరు గదరా సు.

శ్లో. నమాదంనోకరోతియది [illegible] యదధీత్వాం
గణకోన్నాధుర్యది భుజగో [illegible] నగణ్యతే. 31

క. కసుగాయఁగఱచిచూచిన మసలక పసయొగరుగాక మధురంబగునా
పసగలుగుయువతులుండఁగ బసిబాలలఁ బొందువాఁడు పసువుర సు.

శ్లో. దష్ట్వాబాలాం [illegible] తద్ధ్యస్వాద్ [illegible] మధురం
జగతిస్థితాసుయువతిషు న చ [illegible] ప్రాప్తే [illegible] నుయోరమతే. 32

క. కవిగానివానివ్రాతయు నవరసభావంబులేని నాతులవలపున్
భువినడవి పందిసేయని వివిధాయుధకౌశలంబు వృథరా సు.

శ్లో. కవితారహితవిలిఖితం నవరసభావోజ్ఝితాంగనావరణం
అకుసుమటవీసూకర హననే వివిధాస్త్రకౌశలం వ్యర్థం. 33

క. కాముసుమీఁదుస్సంగతి పోదుసుమీ కీర్తికాంత పొందినపిదపన్
వాముసుమీ యప్పిచ్చుట లేదుసుమీ సతులవలపు లేశము సు.

శ్లో. మాం కురు కురు స్వాంగత్వం నా మాం త్యక్త్వా గమ్య కీర్తికాంతా త్వాం
వాదో ఋణదానం త్వనురాగస్యాయమేవ నాస్తి యోషిత్సు. 35

క. కాముకుఁడంతట పిలిపించిన కోమలిఁ బరవిటుఁడుగనయంగోరుటయెల్లన్
బ్రేమమునఁ దిరుగు పిప్పికి చీమలు వెసమూఁగినట్లు సిద్ధము సు.

శ్లో. చిరమేకేన రమిత్వా పరిత్యక్తం ప్రాప్య చోజ్ఝితామన్యః
ప్రాప్త ఇతి యః [illegible] హానే [illegible]. 35

క. కారణము లేనినగవును ధారణములు లేని సామ ధరణీస్థలిలోఁ
బూరణము లేని బూరెయు పేరణములు లేని పెండ్లి వృథరా సు

శ్లో. కారణవిహీనహాసం ఘనభూషణరహితకామినీలోకః
పూరణరహితాపూపం భేరీరహితం వృథా చ వైవాహం. 36

క. కులకాంతతోడ నెప్పుడు కలహింపకు వట్టితప్పు ఘటియింపకుమీ
కలకంఠికంటఁ కన్నీరొలికిన సిరి యింటనుండనొల్లదు సు.

శ్లో. కులకామిన్యా జాత్వపి కలహం న కురుష్వ బాష్పనేత్రా స్యాత్
న ఘటయ మిథ్యాదోషం న హి వసతి శ్రీశ్చ బాష్పపాతేఽస్యాః. 37

క. కూరిమిగలదినములలో నేరములెన్నఁడునుగలుగ నేరవు మఱియా
కూరిమి విరసంబైనను నేరములై తోఁచుచుండు నిక్కము సు.

శ్లో. ప్రేమాన్యోన్యం యావత్తావద్దోషాః పరస్పరం నైవ

స్త్రీమాయదివసశ్శ్రుతి నశ్యేదోషాభవంతి చాన్యోన్యం. 38

క. కొంచెపునరుసంగతిచే నంచితముగఁగీడువచ్చు నదియెట్లన్నన్
గించిత్తునల్లిగరచిన మంచమునకు బెట్లువచ్చు మహిలో సు

శ్లో. కించిద్దసంగతేర్భువి వంచనమత్యాహితంభవేన్నూనాం
మంచంప్రహారతిలోకః కించిన్మత్కుణకృతాపరాధస్సన్. 39

క. కొంకక్కక మెల్లఁజదివిన చక్కనివాఁడైన రాజ చంద్రుండైనన్
మిక్కిలిరొక్కములీయక చిక్కదుకద వారకాంత క్షితిపయి సు.

శ్లో. పఠతుపుమాన్ రతిశాస్త్రం భవతుచసౌందర్యవాన్ మహీశోవా
బహుధనదానంహివినా నహివశగా భవతి వారకాంతాహో 40

క. కొరగానికొడుకుపుట్టినఁ గొరగామియెకాకతండ్రిగుణములఁజెరుచున్
జెరకుతుదవెన్నుపుట్టినఁ జెరకునఁదీపెల్లజెరుచు సిద్ధము సు.

శ్లో. వ్యర్థోయదితనుజాతో వ్యర్థోనభవేత్ ఉత పితాపిధవేత్
ఇక్ష్వగ్రేయదికణిశం నశ్యతిసర్వత్రమధుర తాతస్మిన్. 41

క. కోమలివిశ్వాసంబును బాములతోఁజెలిమి యన్యభామలవలపున్
వేములతియ్యదనంబును భూమీశులనమ్మికలును బొంకుర సు.

శ్లో. స్త్రీవిశ్వాసే ఫణినాంసఖ్యే పరకామినీభిఃప్రేమోక్తిషుచ
నింబానాం మాధుర్యే నప్రత్యేహాహాభువి నృపప్రణయే 42

క. గడనగలమగనిఁగనుఁగొన నడుగడుగున మడుఁగులిడుదురతివలుదమలోన్
గడనుడుగు మగనిఁజూచిన నడపీనుఁగువచ్చెననుచు నగుదురు సు

శ్లో. కురుతేపదేపదేఽర్చాం తరుణీత్వాదాయకృత్పతిందృష్ట్వా
తదశక్తమీక్ష్య గచ్ఛచ్ఛవఇయాతీతి హసతికిలనూహ్యం. 43

క. చింతింపకుగడచినపని కింతులునలతురనినమ్మ కెంతయుమతిలో
నంతఃపురకాంతలతో మంతనములు మానుమిదియు మతముర సు.

శ్లో. నహిచింతయగతకార్యం నప్రత్యేహి భ్రమంతినార్యఇతి
అంతఃపురకాంతాభిరాచరనరహస్య మితిసుతసాప్యన్నః. 44

క. చీమలుబెట్టినపుట్టలు పాములకిరవైనయట్లు పామరుఁడు దగన్.
హేమంబుఁగూడబెట్టిన భూమీశులపాలు జేరు భువిలో సు

శ్లో. వల్మీక మప్యాధీనంభవతియథాభువి పిపీలికాసృష్టం
లుబ్ధజనార్జితవిత్తం లోకేశాధీనమేవభవతితథా. 45

క. చుట్టములుగానివారలు చుట్టములము మీకటంచు సొంపుదలిర్పన్
నెట్టుకొనియాశ్రయింతురు గట్టిగ ద్రవ్యంబుపొందు గదరా సు.

శ్లో. బంధుత్వాభావజనా బంధవసన్నయమితి ప్రాప్య
దృఢమాశ్రయంతిధనినం ధనమాహాత్మ్యంహి తత్సమస్తంచ. 46

క. చేతులకుఁదొడవుదానము భూతలనాథులకుదొడవు బొంకమిధరలో
నీతియె తొడవెవ్వారికి నాతికిమానంబుతొడవు నమ్ముము సు.

శ్లో కరభూషణమిహదానం ధరణీనాథస్యభూషణంసత్యం
వరతటిభూషానీతి స్సకుణీభూషాహిమాన ఏవోర్వ్యాం. 47

క. తడవోర్వక యొడలోర్వక కడువేగంపడెడివాని కార్యంబగునే
తడవోర్చిన నొడలోర్చిన చెడిపోయిన కార్యమైన జేకురు సు.

శ్లో. కార్యం సిధ్యతికింభో కష్టం చాన్యమసహమానస్య
భగ్నమపిభవతికార్యం తత్సహమానస్య ముక్తశైఘ్య్రస్య. 48

క. తనకోపమెతనశత్రువు తనశాంతమెతనకురక్ష దయచుట్టంబౌ

దనసంతోష మెస్వర్గము తనదుఃఖ మెనరక మంద్రు తథ్యము సు.

శ్లో. నిజకోపవశశత్రూ రక్షానిజశాంతిరేవ నరకంశుక్
కగుణ్యైనముఖ్యబంధు స్స్వర్గో నిజమోదఏవ నర్త్యేషాం. 49

క. తనయూరితపసితనమును దనపుత్రునివిద్య పెంపు దనసతిరూపుక్
దనపెరటిచెట్లుమందును మనసునసంతోషపెట్టి మనుజులు సు.

శ్లో. స్వగ్రామమునిమహత్వం స్వాత్మజవిద్యా స్వకాంగనారూపం
స్వాలయతరుభైషజ్యం స్వమానసి సహీనసన్యేనవార్త్ర్యా 50

క. తనకలిమి యింద్రభోగము తనదుఃఖమె స్వర్గలోక దారిద్ర్యంబుక్
దనచావు జలప్రళయము తనవలచినయదిమెరంభ తథ్యము సు

శ్లో. నిజసంపదింద్రభోగో నిజదుఃఖంస్వర్గలోకదారిద్ర్యం
నిజమృతిరుదకప్రళయో నిజరనాకస్వాంతాస్థితానారీ 51

క. తనవారు లేనిచోటను జరువించుక లేనిచోట జగడముచోటక్
అనుమానమైనచోటను మనుజునకుక్ నిలువదగదు మహిలో సు.

శ్లో. స్వీయజనరహితదేశంస్థితకలహం స్నేహశూన్యకం దేశం
అనుమానసహితదేశం మనుజైర్నకదాపి భోః ప్రయాతవ్యం. 52

క. తమలము సేయనినోరును రమణులచను మొనలమీద గాయనిమేనుక్
కమలములు లేనికొలకును హీనుధాముండు లేనిరాత్రి వృథరా సు.

శ్లో. అవిదితతాంబూలానన మస్పృష్టస్త్రీజనస్తనాగ్రాంగం
కమలవిహీనాసరసీ హిమకరధుతయామినీచ భో వృథాః. 53

క. తలనుండు విషము ఫణికిక్ నెలయుంగాదోకనుండు వృశ్చికమునకుక్
దలదోకయసకయుండును ఖలునకునిలువెల్ల విషము గట్టిగ సు,

శ్లో. శిరసివిషంస్యాత్ఫణిన స్త్వృప్తేత్పు చ్ఛేతువృశ్చికస్యా హాలో
నశిరసి నహిపుచ్ఛేవా వపుషిఖలస్యాఖిలే విషంహిస్యాత్. 54

క. తలపాముగుఘనముంబోసిన నెలయాలికినిజము లేదు వివరింపంగాఁ
దలదడవిభానఁజేసిన నెలయాలిని నమ్మరాదు వినురా ను.

శ్లో. శస్త్రమపిశిరస్సు ప్రస్తా ప్రత్యేతవ్యా నవారకామిన్యః
పురుషప్రమాణవిత్తంభువినిక్షిప్తమపి నహిబుతం తాను. 55

క. తలమాసిన మేర్మాసిన వలువలుమాసినను బ్రాణవల్లభునైనన్
గులకాంత్తలై నరోతుకు తిలకింపఁగ భూమిలోనఁ దిరముగ ను.

శ్లో. కచసంస్కారోనహియస్య గాత్రంమలసహితమపియది ప్రచురం
యదిజీర్ణమంశుకంస్యాద్వల్లభమపిగోచ తేస కులజాపి. 56

క. తాననుభవించకుండిన మానవపతిఁజేరు ధనము మఱిభూగతమాఁ
గానలసిగలుగూర్చిన తేనియయొగుజేరునట్లు తిరముగ ను.

శ్లో. ఆత్మానుభూతిధనం త్వనసిత్వా మేతి కతిపయంభూమిం
మక్షికసమార్జితం మధుమానవమివజగతి భోజనానూనం. 57

క. దగ్గరకొండెముసెప్పెడు ప్రగ్గడపలుకులకు రాజుప్రియుడైఁ మఱితా
నగ్గప్రజకాచరించుట బొగ్గులకై కల్పతరువుఁ బొడచుట సు.

శ్లో. సతతసమీపగపిశునై ర్జల్పితవచనేషు ప్రత్యయంకృత్వా
కృతవిపదధపోస్యాణా మింగాలార్ధంహి దాహకస్స్వద్రోణః 5

క. ధనపతిసఖుఁడై యుండిన నరయంగా శివుఁడుభిక్షు మెత్తఁగవలసెన్
దనవారికెంతగలిగిన దనభాగ్యమె తనకునుంట తథ్యము ను.

శ్లో. ధనపతిసఖ్యైవ శంభూరనవరతం భైక్ష్యమేవ తస్యాన్నం
స్వజనస్యాధికమాస్తా మాత్మీయంభాగ్యమేవ భాగ్యంస్యాత్. 59

క. ధీరులకుఁ జేయుమేలది సారంబగు నారికేళసలిలము భంగిన్
గౌరవమునమరిమీఁదట భూరిసుఖావహమునగును భువిలో సు.

శ్లో. సద్భ్యఃకృతఉపకార స్సారయుతో నారికేళనీరమివ
భూరితరసౌఖ్యకారీ భూయాత్తదనంతరం గురుత్వాఢ్యః 60

క. నడువకుమీ తెరువొక్కఁడవె కుడువకుమీ శత్రునింటఁ గూరిమితోడన్
ముడువకుమీయొరుసొమ్ముల నుడువకుమీ యొరులమనసునొవ్వఁగ సు

శ్లో. నవ్రజనత్వేకో నశ్నీయాభుక్త్వాశత్రుగేహేఽన్నం
నధరస్వపరవిభూషా నవదపరస్వాంతదుఃఖకృద్వాక్యం 61

క. నమ్మకు సుంకరి జూదరి నమ్మకు మగసాలవాని నటువెలయాలిన్
నమ్మకుమంగడివానిని నమ్మకుమీ వామహస్తు ననిని సు.

శ్లో. శుల్కగ్రహణకరేచ ద్యూతకరే స్వర్ణకారకులజాతే
వారస్త్రీ ష్వాపణపే వామకరే ప్రత్యయో నకర్తవ్యః. 62

క. నయమునఁ బాలుంద్రావరు భయమునను విషంబునైన నభక్షింతురుగా
నయమెంతదోషకారియొ భయమేజూపంగవలయు బాగుగ సు.

శ్లో. గరళమపిపిబతిభయతో నహిపిబతిక్షీరమపిజనో నయతః
భయమేవదర్శితవ్యం స కియద్దోషావహోనయః కింవా. 63

క. నరపతులుఁ మేరదప్పినఁ దిరమొప్పఁగ విధవయింటఁ దీర్పరియైనన్
గరణమువైదికుఁడైనను మరణాంతకమౌనుగాని మానదు సు.

శ్లో. రాజనిధుతమర్యాదే విధవాయాంగృహవిచారణాకర్త్ర్యాం
గణకేఛాందసవర్యే మరణావస్థైవతత్స్థలస్థానాం. 64

క. నవరసభావాలంకృత కవితాగోష్ఠియును మధురగానంబును దా
నవివేకికెంతఁజెప్పినఁ జెవిటికి శంఖూదినట్లు సిద్ధము సు.

శ్లో. నవరసభావాలంకృతకవితాగోష్ఠ్యాశ్చ మధురగానస్య
అవివేకినే నివేదన మవనౌ బధిరాయ శంఖనాదఇవ. 65

కం. నవ్వకుమీ సభలోపల నవ్వకుమీ తల్లిదండ్రినాథులతోడన్
నవ్వకుమీ పరసతితో నవ్వకుమీ విప్రవరుల నయముగ సు

శ్లో. హాసం నకురు సభాయా మవనీపతి మాతృ పితృ సకాశేచ
పరవల్లభాభిరపి సద్భిర్బ్రాహ్మణవర్యైశ్చ హేజనా జస్రం 66

కం. నీరే ప్రాణాధారము నోరే రసభరితములగు నుడువుల కెల్లన్
నారియె నరులకు రత్నము చీరయె శృంగారమనుట సిద్ధము సు.

శ్లో. ప్రాణాధారో నీరం నరస్యోక్త్యాధార ఆననం నూనం
శృంగారోఽంశుకమేవహి రత్నం నార్యేవ భువివరాణాం భో. 67

కం. పగవల దెవ్వరితోడను వగవంగా వలదు లేమి వచ్చిన పిదపన్
వెగ నాడవలదు సభలను మగువకు మనసీయవలదు మహిలో సు.

శ్లో. కైరపి వైరం భువి నహి కార్యం దారిద్ర్యసంభవే ఽశోచ్యం
నార్యై నహి హృద్దేయం నహి సత్సంసత్సు ఖ డితం వాచ్యం. 68

కం. పతికడకుం దన్నుం గూర్చిన సతికడకును వేల్పుకడకు సద్గురుకడకున్
సుతుకడకు రిత్తచేతుల మతిమంతులు చనరు నీతిమార్గము సు.

శ్లో. అభ్యాశం భూమిపతే రాత్మార్థ స్త్రీ స్వపుత్ర గురు నికటం
నహియాంతి రిక్తహస్తై ర్దైవతసాన్నిధ్యమపి సదా సంతః 69

కం. పని సేయు నెడల దాసియు ననుభవమున రంభ మంత్రి యాలోచనలన్
దనభుక్తి యెడల దల్లియు ననంగ గులకాంత యుండనగురా సు.

శ్లో. దాసీవ కార్యకరణే భోగే రంభేవ మంత్రివమంతే

జననీవభక్తిసమయే సతతంవర్తేత భర్తృవిషయే స్త్రీ

కం. పరనారీసోదరుఁడై పరధనములకాసపడక పరులకుహితుఁడై
పరులుదనుబొగడ నెగడియుఁబరులలిగిననలుగనతఁడుపరముఁడుసు.

శ్లో. యఃపరనారీభ్రాతా పరధనతృష్ణోజ్ఝితః పరహితశ్చ
సజనఃపరమోభూయాత్ పరిజనకోపేపి కోపశూన్యశ్చ 91

కం. పరసతికూటమిఁగోరకు పరధనములకాసపడకు పరునెంచకుమీ
సరిగానిగోష్టిసేయకు సిరిచెడిచుట్టంబుకడకుఁజేరకుసుమతీ.

శ్లో. నహికుర్వాసద్వృశగోష్టిం పరకాంతాసంగలాలసకాంక్షస్వ
నగణయపరదోషానపి దారిద్ర్యేసతి నబంధుగృహమేహి 92

కం. పరసతులగోష్టినుండినపురుషుఁడుగాంగేయుఁడైనభువినిందపడున్
పరసతిసుశీలయైనను బరుసంగతినున్న నిందపాలగు సు.

శ్లో. గాంగేయోపినసింద్యస్త్రీగోష్ఠీషు యస్మిన్నశోన్యాసాం
భవతుసుశీలాపిసతీ పరసామీప్యచయదివసే స్నిందా 93

కం. ఒరునాత్మఁదలచుసతివిడుమరువాటలుబలుకుసుతులమన్నింపకు
మీ వెరపెరుగనిభటునేలకు తరుమగినత్తింవయుఁబోకు తెగవదిను

శ్లో. శాధిసుతంప్రతివాదిన మాత్మన్యపరచింతకాంసతీంవిస్జజ
నరిరంసస్వదాసత్యా నభటంరక్షస్వభయమహీనంత్వం 94

కం. పరులకునిష్టముసెప్పకు పొరుగిండ్లకుఁబనులులేకపోవకుమెప్పున్
బరుఁగదిసినఁదిగవయుకు మొసగకబిరుసైనహయముసెక్కకు సు.

శ్లో. నవదపరస్మైశ్రేష్టం నవ్యర్ధంరిత్యమేహిపరనిలయాన్
నస్పృశపరభుక్తాంస్త్రియమశ్వానారోహ సమదమశ్వంతం 95

కం. పర్వములసతులఁగవయకు మూర్వీశ్వరుకరుణనమ్మియుబ్బకుమదిలో
గర్వింపనాలిఁబెంపకు నిర్వాహములేనిచోటనిలువకు సు.

శ్లో. పర్వసునరమస్త్రీ ష్వుర్వీట్కరుణాసుప్రత్యయాత్తుష్య
గర్వయుతాంనకురుసతీం నిర్వాహాభావదేశగోనభవ. 96

కం. పలుదోమిచేయువిడియముతలఁగడిగిననాటినిద్రతరుణులయెడలన్
బొలయలుకనాటికూటమి వెలయింతసిచెప్పరాదు వినురా సు.

శ్లో. అభ్యంగదివసనిద్రా తాంబూలందంతధావనాత్పరతః
అంకురితప్రణయకలహోహానికాంతాసంగతి ర్మహామూల్యం 97

కం. పాఱురుగనిపతిసేవయుఁ గూటంబునకెరుకపడనికోమలిరతియున్
బేఱుత్తఁజేయుచెలిమియు నేటికినెదురీదినట్లు లెన్నఁగ సు.

శ్లో. అజ్ఞాతకష్టభూపతిసేవా౽ననుభూతరతసతీసంగః
కృతమర్మభేదసఖ్యం సరిత్ప్రయసినిర్రరాభిముఖగమనం 98

కం పాలనుగలసినజలమును బాలవిధంబుననెయుండుఁ బరికింపంగాఁ
బాలచవిఁజెఱుచుఁగావునఁ బాలసుఁడగువానిపొందు వలదురను.

శ్లో. దుగ్ధమిశ్రితంజలమపి దుగ్ధమివాభాతిహంతతేసమ్యక్
హరతిరుచిమస్య తస్మాత్ హరహరనహియుక్తమజ్ఞసాంగత్యం. 99

కం. హాలసునకైనయాపద జాలింబడితీర్పవలదు సర్వజ్ఞునకున్
దేలగ్నిఁబడిఁబట్టిన మేలెఱుఁగునె మూర్ఖుఁగాని మేదిని సు.

శ్లో. ఖలజనసమాగతాపద్విలయంనకరోతు చార్ద్రహృద్విద్వాన్
అగ్నిపతితంవృశ్చిక ఉహర్తారం నబాధతేకింభో 100

కం. వీఁకువసిపనులకుఁబోఫుటకలియనిసతిరతియురాజుగానసకొలువున్

బిలువనిపేరంటంబును దలచనిచెలిమియును జేయఁదలచకు మ.

శ్లో. గమనమనాహూతశ్రాద్ధే సేవనమనపేక్షితార్థభాషిణః
అపరిచితభామినీరతి రనభిమతస్నేహ మిహా నకర్తవ్యం ౮౧

కం. పురికిని బ్రాణము కోమటి| వరికిని బ్రాణంబు నీరు వసుమతిలోనన్
గరికిని బ్రాణము తొండము| సిరికిని బ్రాణంబు మగువ నసిద్ధము సుమతీ.

శ్లో. ప్రాణాః పుర్యా వైశ్యాః ప్రాణస్సలిలాని వ్రీహిసస్యానాం
ప్రాణాః కరిణాంతుకరః ప్రాణోవిభవస్య కామినీ సిద్ధం ౮౨

కం. పులిపాలు దెచ్చియిచ్చిన నలవడఁగా గుండెగోసి యరచేనిడినన్
దలపొడుగుధనముఁబోసిన వెలయాలికిఁగూర్మి లేదు వినురా సుమతీ.

శ్లో. వ్యాఘ్రీపయోదానేపి ఛిత్వాక్షిప్తేపి మస్తకే హస్తే
నవేశ్యావర్తతే భోనర రూపాజీవవంశే జాతాయాః ౮౩

కం. పెట్టినదినములలోపల నట్టడవులనైన వచ్చు నానార్థములున్
బెట్టనిదినములఁ గనకపుఁ గట్టెక్కిన నేమిలేదు కదరా సుమతీ.

శ్లో. స్వాచరితదానదివసే వనమధ్యస్థోపి సకలమాప్నోతి
స్వాకృతదానేదివసే మేర్వగ్రస్థోపి నైతి యత్కించిత్ ౮౪

కం. పొరుగునఁ బగవాడుండిన నిరవొందఁగ వ్రాతకాఁడె యేలికయైనన్
ధరఁగాపు కొండెగాఁడేన్ గరణాలకు బ్రదుకులేదుగదరా సుమతీ

శ్లో. సత్యభిముఖే విపక్షే సతిలిపికారే నిజార్థనాథేచ
సతికర్షకేపిపిశునే నహిగణకస్యాస్తి జీవనంకించిత్ ౮౫

కం. బంగారుగుదువబెట్టకు సంగరమునఁ బారిపోకు సరసుడవైతే
నంగడివెచ్చములాడకు వెంగలితోఁ జెలిమివలదు వినురా సుమతీ.

శ్లో. యుధినహిపలాయనంకుర్యా నబుణధనంగృహ్ణా హేమసంస్థాప్య
నాచగదుర్జనసఖ్యం నారణసంభార సంగ్రహంకుర్యాః 86

కం. బలవంతుఁడనాకేమని పలువురితోనిగ్రహించి పలుకుటమేలా
బలవంతమైనసర్పము చలిచీమలచేతజిక్కి చావదె సుమతీ.

శ్లో. మమకింబలవానహమితి యుక్తఃకింనిగ్రహో బహూనాంభో
యద్యపిపిపీలికాభి ర్బలవాన్సర్పోపి హన్యతేరుద్ధః 87

కం. మండలపతిసముఖంబున మెండయినప్రధానిలేక మెలగుటయెల్లన్
గొండంతమదపుటేనుగు తొండములేకుండునట్లుతోఁచుర సుమతీ.

శ్లో. మండలపతిస్వామినోప్యమహతోఽమాత్యస్యశూన్యతా లోకే
గిరిసదృశమత్తకరిణఃకరరాహిత్యమివదృశ్యతె విజ్ఞైః 88

కం. మంత్రిగలవానిరాజ్యముతంత్రముచెడకుండనిలచుఁదరుచుగధరలో
మంత్రివిహీనునిరాజ్యము జంత్రపుఁగీలూడినట్లు జరుగదుసుమతీ.

శ్లో. మంత్రియుతనృపతిరాజ్యం తంత్రాత్యక్తం విరాజతేనిత్యం
మంత్రివిహీనేరాజ్యం యంత్రంభగ్నమివ నాపసర్పతిచ 89

కం. మాటకుఁబ్రాణముసత్యముకోటకుఁబ్రాణంబుసుభటకోటిధరిత్రిన్
బోటికిఁబ్రాణముమానము చీటికిఁబ్రాణంబు వ్రాలు సిద్ధము సు.

శ్లో. ప్రాణస్సత్యంవచసాం ప్రాణస్సుభటవ్రజస్య ప్రాకారః
ప్రాణస్త్రీణాంమానః ప్రాణోగ్రంధస్య లిపి రిదంతథ్యం 90

కం. మానఘనుడాత్మధృతిచెడిహీనుండగువానినాశ్రయించుటయెల్లన్
మానినుజలములలోపలఁ నేనుఁగుమెయిదాచినట్టు లెరుఁగుముసు

శ్లో మానధనఆత్మధృతితోహీనో హీనం సమాశ్రయతఇతి యత్.
తత్ప్రోక్తసలిలమధ్యదంతిశరీరస్యగోపనంభవతి 91

కం రాపొమ్మనిపిలువనియా భూపాలునిగొల్వ భుక్తిముక్తులుగలవే
దీపంబులేనియింటను జేపునికిన్లాడినట్లు సిద్ధము సుమతీ.

శ్లో. అపహూతిమకుర్వాణంభూపం సంసేవతఃకిమన్నంస్యాత్
దీపరహితోదవసితే స్పర్శోద్యమఇవ పరస్పరంభవతి 92

కం రూపించిపలికిబొంకకు ప్రాపగుచుట్టంబునెగ్గుపలుకకు మదిలోఁ
గోపించురాజుగొల్వకు పాపం(ఘ)దేశంబుసొరకు పదిలము సుమతీ.

శ్లో. పునరన్యథానకుర్యాఃప్రథమం ప్రోక్త్వా ససాక్షికంవచనం
పాతకదేశంనవ్రజ బంధుంస్వాధారమప్రియంనవద 93

కం. లావుగలవానికంటెను భావింపఁగనీతిపరుఁడు బలవంతుండౌ
గ్రావంబంతగజంబును మావటివాఁడెక్కినట్లు మహిలో సు

శ్లో. అత్యంతస్థూలజనా దతిబలవా న్నీతియుక్తఏవ స్యాత్
అచలసమానగజాద ప్యధికోనహిభవతికిం నిషాదిజనః 94

కం. పరధైనచేనుదున్నకు కరునైనను బంధుజనులకడ కేగకుమీ
పసులకుమర్మముసెప్పకు పిరికికిదళవాయితనముపెట్టకు సుమతీ.

శ్లో. నహికర్షపరఘురభూమిం భూరితరామేపి నాశ్రయస్వజనం
నవదరహస్యంకస్మైత్ర దేహి నమానేఽధికార మతిభీరోః 95

కం పరిపంటలేనియూరును దొరయుండనియూరు తోడుదొరకనితె
[రువున్
ధరనృపతిలేనిగృహమును నరయంగా రుద్రభూమియనఁదగు సు.

శ్లో. వ్రీహిఫలరహితనగరం విభునారహితమపి సరణిరసహాయా
అధిపతిరహితంసద్మా ప్యత్ర తిభువి రుద్రభూమిరితి వక్తుం 96

కం. వలరసము సతికిఁబుట్టక బలిమినిదమకించి విటుఁడుపైకొనుటెల్లన్
మలయజముసాసమీదను జలముంచకతీసినట్టిచందము సుమతీ.

శ్లో. మోహాత్ప్రసహ్యాపుంసో మోహారహితయోషిమకరి యుత్పతనం
తత్పాషాణస్యోపరి మలయజపరిలేఖనం పయోరహితం 97

కం. వినఁదగునెవ్వరుచెప్పిన వి[illegible]నంతనె వేగపడక వివరింపదగున్

గనికల్లనిజముఁదెలియని మనుజాధిపుఁడతఁడుగొల్ల మహిలో సు.

శ్లో. శ్రావ్యం కేనోక్తమపి శ్రుత్వాపి విచార్య మాంశుతాంత్యక్త్వా
మిథ్యాతథ్యేక్షయే నో చేత్స్యాన్మందఏవ తద్రాజా 98

కం. పీడము సేయుని నోరును జేడెలయధరామృతంబుఁ జెందని నోరున్
బాడంగరాని నోరును బూడిదెకిరవైన పాడుబొందర సుమతీ.

శ్లో. అవిదిత తాంబూలాస్యం కామిన్యధరామృతాపిబచ్చాస్యం
గానవిరహితంచాస్యం భువి భస్మస్థానభూత గర్తంస్యాత్ 99

కం. వెలయాలిమదినిఁ గూరిమిగలుగదు మరిగలిగెనేని గడతేరదుగా
పలువురునడిచెడి తెరువున బులు మొలువదు మొలిచెనేని బొదలదు
సుమతీ

శ్లో. స్నేహముదేతి నవిత్తస్త్రీణాం నహి వసతిచిర ముదేతియది
గచ్ఛద్బహుజనమార్గే నోదేతితృణాం నవృద్ధిరుత్థమపి 100

కం. వెలయాలుఁ జేయుబాసలు వెలయఁగ నగసాలవాని విశ్వాసంబున్
గలలోనఁ గన్న చెలిమియు విలసితముగ నమ్మరాదు వినురా సు.

శ్లో. స్వప్నానుభూతనానాసంపద్యఘుశాలమిత్రతాయాంచ
పణ్యాంగనాప్రమాణే ప్రత్యయరాహిత్యమేవ కార్యంస్యాత్ 101

కం. సరసము విరసముకొరకే పరిపూర్ణసుఖంబు లధికబాధలకొరకే
పెరుగుట విరుగుటకొరకే ధరతగ్గుట హెచ్చుకొరకె తథ్యము సు.

శ్లో. హాస్యం వైరస్యాయహి పరిపూర్ణసుఖంచ బహుళబాధాయై
వృద్ధిర్నాశాయన్యాదుత్కృష్టాయాపకృష్టతార్ఘస్య 102

కం. మేలెంచని మాలిన్యుని నేలను నగసాలవాని మంగలిహితుఁగా
నేలిన నరపతిరాజ్యము నేలఁగలసిపోవుఁగాని నెగడదు సుమతీ.

శ్లో. అం|త్యజ మఘుశాలంజన మంబష్ఠం చాత్మహితమనిచ్ఛంతం ·
మిత్రీం|కృత్వా ఘనతి ధాత్రీం యశ్శాస్త్యనర్థఏవాస్య 103

కం. స్త్రీలయెడవాదులాడకు బాలురతోఁజెలిమిజేసి భాషింపకుమీ
మేలైనగుణమువిడువకు మేలినపతినింద సేయ కెన్నడు సుమతీ.
శ్లో. స్త్రీభిర్వాదం నకురు స్నేహం నకురుష్వ బాలకైస్సార్థం
శోభనగుణంతు నవిసృజ సుతరాం నిజపాలకం ననిందస్వ 104
కం. సిరిదా నచ్చిన వచ్చును సలలితముగ నారికేళసలిలము భంగిన్
సిరిదాఁబోయినఁబోవును గరిమింగిన వెలగపండు కరణిని సుమతీ.
శ్లో. శ్రీరాయాతి క్రమశస్త్వరామగ నారికేళ నీరమివ
భూరిక్షయమేత్యచిరం వారణకబళీకృతః కపిత్థ ఇవ 105
కం. మది యొకనివలఁచియుండఁగ మదిచెడియొకవ్యర్థవిటుఁడు మాఁ
కతిరుగ
గదిఁ జిలుకఁ బిల్లిబట్టినఁ జదువునె యాపంజరమున జగతిని సు.
శ్లో. చిత్తేవ్యపురుషలగ్నే స్త్రీణామభిలషతి పల్లవః కశ్చిత్
మత్తాఖుభుగ్విదష్టో మధురం కిం భాషతే పంజరే కీరః 106
కం. పుత్రోత్సాహము తండ్రికిఁ బుత్రుఁడు జన్మించినపుడె పుట్టదు జనులా
పుత్రునిఁ గనుఁగొని పొగడఁగఁ బుత్రోత్సాహంబు నాడు పొందుర సు.
శ్లో. పుత్రోత్సవః పితౄణాం పుత్రోత్పన కాల ఏవ నహి భవతి
పుత్రిస్తు తేష్వైశ్వర్యాది పుత్రోత్సవసంయుతా భవంతి తదా 107
కం. వేసరపుజాతిగానీ వీసముదాఁ జేయనట్టి వ్యర్థుఁడుగానీ
దాసికొడుకైనఁగానీ కాసులుగలవాఁడె రాజుగదరా సుమతీ.
శ్లో. హీనకులస్థోభూయా దితర క్రియాభిరన్వితోనస్యాత్
సూదుర్వాస్యాదాస్యాః క్షోణీనాథస్తు విత్తవానేవ 108

ఆపద...

అభినవసరస్వతి.

——:[o]:——

ఇది విశేషించి తెలుఁగు కావ్యములను యత్కించిత్సంస్కృతవిషయములను బ్రచురించుచుండుట కభినవముగ నేర్పడిన యొక మాసపత్రిక-ఇందు నేతత్పూర్వోక్త విషయములే కాక యత్కించిస్మృతవిషయములుగూడఁ బ్రకృతిమొక్కింత ప్రసురింపంబడుచుండును చందాదారులకు సంవత్సరము మొత్తమువిరాఁక 4-నమంచి యపూర్వ గ్రంథము లలవడునుగావున నిదియుగ్రవర్గా॰మానులకు నాంధ్రభాషాభిమానులకు నవశ్యమాదరణీయము.

చందానిర్ణయము.

పోషకులకు	10-0-0	చందాదారులకు	2-[illegible]
సహాయులకు	5-0-0	విడిప్రతి 1కి	0-2-0

ఇచట వెలకు దొరకు పుస్తకములు.

అళ్వయూచార్యవిజయము	0-4-0	నీతిగీతలు	0-2-0
కరిణీకోద్ధారిణి	0-4-0	గుణపంచరి	0-2-0
వాసంతికాపరిణయము	0-4-0	వత్సలనీతిశతకము	0-1-[illegible]

వలయువారలు సొమ్ముపంపిగాని వి. పి. ద్వారాగాని ఈక్రింది వారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

జానపాటి పురుషోత్తం, సబ్ ఎడిట

జానపాడు, పిడుగురా